

AKADEMIA MUZYCZNA IM. IGNACEGO JANA PADEREWSKIEGO W POZNANIU

Przedmiot:	Organy	Punkty ECTS:	56
Koordynator przedmiotu:	prof. dr hab. Sławomir Kamiński	Ilość godzin:	180
Wydział:	Instrumentalistyki, Historycznych Praktyk, Jazzu i Muzyki Estradowej	Rodzaj zajęć:	wykład
Instytut:	Instrumentalistyki	Forma studiów:	stacjonarne
Kierunek:	Instrumentalistyka	Profil studiów:	ogólnoakademicki
Specjalność:	Organy	Język:	polski, angielski
Poziom studiów	Studia I stopnia	Status przedmiotu:	obowiązkowy
Umiejscowienie w planie studiów:			
Semestr I:	30 godzin, egzamin komisyjny, 8 ECTS	Semestr II:	30 godzin, egzamin komisyjny, 8 ECTS
Semestr III:	30 godzin, egzamin komisyjny, 8 ECTS	Semestr IV:	30 godzin, egzamin komisyjny, 8 ECTS
Semestr V:	30 godzin, egzamin komisyjny, 8 ECTS	Semestr VI:	30 godzin, egzamin komisyjny, 16 ECTS

Prowadzący zajęcia	Prof. dr hab. Sławomir Kamiński, Prof. dr hab. Elżbieta Karolak, ad. dr Jarosław Tarnawski, as. dr Jakub Pankowiak, as. dr Agnieszka Tarnawska
Cele i założenia przedmiotu	Przygotowanie studenta do samodzielnej pracy nad repertuarem organowym oraz jego wykonywania z uwzględnieniem szerokiego spektrum epok i obszarów geograficznych. - praca nad rozwojem warsztatu – utrwalanie prawidłowych nawyków w zakresie postawy przy instrumencie, usprawnianie aparatu gry manualowej i pedałowej, poszerzanie wachlarza umiejętności technicznych - poszerzanie wiedzy studenta w zakresie stosowania właściwej registratury, artykulacji, palcowania i pedalizacji oraz stylowego zdobnictwa – znajomość zasad i umiejętność ich praktycznego zastosowania - rozwijanie umiejętności samodzielnej pracy nad utworem - rozwijanie umiejętności czytania nut a'vista - doskonalenie umiejętności pamięciowego opanowania utworów - przyswojenie możliwie jak najszerszego repertuaru, z różnych epok, ze znajomością charakterystycznych dla poszczególnych kręgów praktyk wykonawczych w zakresie zdobnictwa, aplikatury, temp itp. - przygotowanie do występów publicznych (technika, interpretacja, opanowanie sceniczne) - budowanie wiedzy na temat repertuaru organowego w zakresie stylistyki, uprawianych form, stylów muzycznych, tradycji wykonawczych, registratury oraz podstawowej wiedzy z zakresu organologii

Wymagania wstępne	- Brak przeciwwskazań zdrowotnych do kontynuowania nauki gry na instrumencie - Znajomość zasad muzyki, harmonii, kontrapunktu - Ogólna wiedza muzyczna - Pozytywny wynik konkursowego egzaminu wstępnego Umiejętność biegłego czytania nut w kluczu wiolinowym i basowym, technika gry manualowej i pedałowej opanowana w stopniu pozwalającym na swobodną pracę nad zadanymi utworami

TREŚCI PROGRAMOWE PRZEDMIOTU

Kształcenie odbywa się w oparciu o indywidualnie wybrany program, uwzględniający przygotowanie studenta, jego zdolności i jego predyspozycje. Stąd też podany poniżej schemat może w praktyce ulegać daleko idącym zmianom, przy zachowaniu jednak założenia, że w czasie trwania studiów cały program winien zostać zrealizowany.

W czasie trwania wszystkich semestrów pogłębiane są wszelkie umiejętności niezbędne w pracy muzyka takie jak: umiejętność biegłego czytania nut (również a vista), starannego artykułowania, rejestracji, samodzielnej pracy nad utworem, pobudzanie muzykalności, wyobraźni muzycznej, przygotowanie sceniczne, niezbędne wiadomości związane z budową instrumentu i jego historią, literatura pisana na instrument.

Semestr I

Omówienie podstawowych pojęć z zakresu gry na organach, kontrola aparatu gry, zagadnienia związane z artykulacją i techniką gry, budową instrumentu itp.

W zakresie repertuaru nacisk na muzykę dawną – np. mniejsza forma Bacha lub preludium północno-niemieckie, sonaty triowe, przygrywki chorałowe itp.

Semestr II

Kontynuacja pracy nad zagadnieniami z I semestru

W zakresie repertuaru – nieco większe formy dawne, formy triowe, mniej złożone formy romantyczne, np. opracowania chorałowe J. Brahmsa, A. G. Rittera

Semestr III

Kontynuacja pracy nad zagadnieniami z poprzednich semestrów, wprowadzenie pojęć związanych z wykonawstwem muzyki romantycznej, np. obsługa szaf ekspresyjnych, omówienie zasad rejestracji i obsługi instrumentu w muzyce od XIX wieku

W zakresie repertuaru – większe formy dawne, utwory XIX-wieczne takie jak sonaty F. Mendelssohna-Bartholdy'ego, A. G. Rittera, mniejsze i mniej skomplikowane formy M. Regeera, C. Francka

Semestr IV

Kontynuacja pracy nad zagadnieniami z poprzednich semestrów

W zakresie repertuaru – większe formy dawne, utwory XIX- i XX-wieczne: M. Reger, S. Karg-Elert, O. Messiaen

Semestr V

Kontynuacja pracy nad zagadnieniami z poprzednich semestrów

W zakresie repertuaru – większe formy XIX- i XX-wieczne: symfonie (Ch. M. Widor, L. Vierne – wybór), większe formy M. Regeera, formy cykliczne O. Messiaena

Semestr VI

Praca nad przygotowaniem programu egzaminu dyplomowego – trzonem programu duża forma XIX/XX wieczna

	Kod efektu uczenia się	EFEKTY UCZENIA SIĘ	Charakterystyka	
			II stopnia PRK	I stopnia PRK
W	I1_W01	Zna i rozumie: w ogólnym stopniu literaturę muzyczną	P6S_WG	P6U_W
	I1_W02	Zna i rozumie: podstawowy repertuar i instrumentarium związane z własną specjalnością	P6S_WG	
	I1_W03	Zna i rozumie: elementy dzieła muzycznego i wzorce budowy formalnej utworów/instrumentów	P6S_WG	
	I1_W04	Zna i rozumie: metody docierania do niezbędnych informacji (książki, nagrania, materiały nutowe, internet), ich analizowanie i interpretowanie	P6S_WG	
	I1_W05	Zna i rozumie: piśmiennictwo dotyczące kierunku studiów, zarówno w aspekcie historii danej dyscypliny, jak też jej obecnej kondycji (dotyczy to także internetu i e-learningu)	P6S_WG	
	I1_W06	Zna i rozumie: podstawowe linie rozwojowe w historii muzyki oraz związaną z tymi zagadnieniami literaturę (dotyczy to także internetu i e-learningu)	P6S_WG	
	I1_W07	Zna i rozumie: wzajemne relacje zachodzące pomiędzy teoretycznymi a praktycznymi aspektami studiowania	P6S_WG	
	I1_W08	Zna i rozumie: style muzyczne i związane z nimi tradycje wykonawcze	P6S_WG	
	I1_W09	Zna i rozumie: zagadnienia dotyczące muzyki współczesnej	P6S_WG	
	I1_W10	Zna i rozumie: problematykę związaną z technologiami stosowanymi w muzyce oraz zagadnienia w zakresie rozwoju technologicznego związanego ze swoją specjalnością	P6S_WG	
	I1_W11	Zna i rozumie: podstawowe zasady budowy własnego instrumentu i jego elementarnej konserwacji, napraw, strojenia itp.	P6S_WG	
	I1_W12	Zna i rozumie: sposoby praktycznego zastosowania wiedzy o harmonii, kontrapunkcie, realizacji <i>basso continuo</i> oraz metody analizowania pod tym kątem wykonywanego repertuaru	P6S_WG	
	I1_W14	Zna i rozumie: wzorce leżące u podstaw improwizacji i aranżacji	P6S_WG	
U	I1_U01	Potrafi: tworzyć i realizować własne koncepcje artystyczne	P6S_UW	P6U_U
	I1_U02	Potrafi: w obszarze ekspresji artystycznej wykorzystywać swoją intuicję, emocjonalność, kreatywność i wyobraźnię	P6S_UW	
	I1_U03	Potrafi: definiować wzajemne relacje pomiędzy rodzajem stosowanej w danym dziele ekspresji artystycznej a niesionym przez niego komunikatem	P6S_UW	
	I1_U04	Potrafi: odczytywać zapis do wymogów wykonawczych muzyki XX i XXI wieku	P6S_UW	
	I1_U05	Potrafi: odczytywać metodą a'vista materiał muzyczny, rozpoznawać go za pomocą słuchu, zapamiętywać i operować nim	P6S_UW	
	I1_U06	Potrafi: wykonywać reprezentatywny repertuar związany z głównym kierunkiem studiów	P6S_UW	
	I1_U07	Potrafi: wykorzystywać wiedzę dotyczącą podstawowych kryteriów stylistycznych wykonywanych utworów	P6S_UW	
	I1_U08	Potrafi: kształtować i tworzyć muzykę oraz improwizować w sposób umożliwiający odejście od zapisanego tekstu nutowego	P6S_UW	
	I1_U09	Potrafi: we właściwy sposób odczytywać tekst nutowy, opanować go pamięciowo, biegle i w sposób pełny przekazać materiał muzyczny, jego formę oraz zawarte w nim idee	P6S_UW P6S_UU	
	I1_U10	Potrafi: wykorzystywać warsztat techniczny do profesjonalnej prezentacji muzycznej i rozpoznawać problemy techniczne, specyficzne dla danego instrumentu	P6S_UW P6S_UU	
	I1_U11	Potrafi: stosować właściwe nawyki dotyczące techniki i postawy, umożliwiające operowanie ciałem w sposób najbardziej wydajny i bezpieczny (z punktu widzenia fizjologii)	P6S_UW	

			P6S_UU	
	I1_U12	Potrafi: samodzielnie doskonalić warsztat techniczny, poprzez stosowanie efektywnych metod ćwiczenia	P6S_UW P6S_UU	
	I1_U13	Potrafi: zastosować w praktyce w opracowywanych utworach zagadnienia dotyczące kontrolowania struktur rytmicznych i metroritmicznych, aplikatury, pedalizacji, frazowania, struktury harmonicznego itp.	P6S_UW P6S_UU	
	I1_U14	Potrafi: w sposób swobodny tworzyć ustną i pisemną wypowiedź na temat interpretowania, tworzenia i odtwarzania muzyki oraz w kwestiach dotyczących szeroko pojmowanych zagadnień ogólnohumanistycznych	P6S_UK	
	I1_U16	Potrafi: radzić sobie z różnymi sytuacjami stresowymi towarzyszącymi prezentacjom artystycznym	P6S_UK	
	I1_U17	Potrafi: sprostać okolicznościom towarzyszącym publicznej prezentacji artystycznej	P6S_UK	
K	I1_K01	Jest gotów do: gromadzenia, analizowania i świadomego interpretowania potrzebnych informacji związanych z jego specjalnością	P6S_KK P6S_KR	P6U_K
	I1_K02	Jest gotów do: realizowania własnych koncepcji i działań artystycznych opartych na zróżnicowanej stylistyce, wynikającej z wykorzystania wyobraźni, ekspresji i intuicji	P6S_KK P6S_KR	
	I1_K03	Jest gotów do: organizowania pracy własnej i zespołowej w ramach realizacji wspólnych zadań i projektów	P6S_KK P6S_KR	
	I1_K04	Jest gotów do: świadomego i profesjonalnego zaprezentowania własnej działalności artystycznej	P6S_KK	
	I1_K05	Jest gotów do: rozwiązywania problemów dotyczących szeroko pojętych prac projektowych, jak również własnych działań artystycznych	P6S_KR	
	I1_K06	Jest gotów do: posługiwania się i rozwijania fachowej terminologii muzycznej	P6S_KK	
	I1_K07	Jest gotów do: adaptowania się do zmiennych okoliczności, które mogą występować podczas wykonywanej pracy zawodowej i twórczej	P6S_KK	
	I1_K08	Jest gotów do: efektywnego wykorzystania wyobraźni, intuicji, twórczej postawy i samodzielnego myślenia w celu rozwiązywania problemów	P6S_KK	
	I1_K09	Jest gotów do: kontrolowania swoich emocji i zachowań	P6S_KK	
	I1_K10	Jest gotów do: komunikowania się w obrębie własnego środowiska i społeczności	P6S_KO	
	I1_K12	Jest gotów do: samooceny, budowania konstruktywnej krytyki w obrębie działań muzycznych, artystycznych oraz w obszarze szeroko pojmowanej kultury	P6S_KO P6S_KR	
	I1_K13	Jest gotów do: wyrażania własnych sądów i przemyśleń na tematy społeczne, naukowe i etyczne; umie je umiejscowić w obrębie własnej pracy artystycznej	P6S_KO P6S_KR	

Metody kształcenia	wykład rozwiązywanie zadań artystycznych praca indywidualna inne metody stosowane przez prowadzącego

	Wymagania końcowe – zaliczenie roku, forma oceny	Kod efektu uczenia się
Metody weryfikacji efektów uczenia się	egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)	I1_W01, I1_W02, I1_W03, I1_W04, I1_W05, I1_W06, I1_W07, I1_W08, I1_W09, I1_W10, I1_W11, I1_W12, I1_W14, I1_U01, I1_U02, I1_U03, I1_U04, I1_U05, I1_U06, I1_U07, I1_U08, I1_U09, I1_U10, I1_U11, I1_U12, I1_U13, I1_U14, I1_U16, I1_U17, I1_K01, I1_K02, I1_K03, I1_K04, I1_K05, I1_K06, I1_K07, I1_K08, I1_K09, I1_K10, I1_K11, I1_K12, I1_K13, I1_K15

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu	Warunki zaliczenia:	Obecność na zajęciach, połączona z aktywnością i zaangażowaniem, opanowaniem zadanego repertuaru w stopniu wystarczającym do publicznej prezentacji.
	Warunki egzaminu:	Egzamin praktyczny przed komisją złożoną z członków Katedry. Publiczna prezentacja przygotowanego repertuaru na wysokim poziomie technicznym i artystycznym. Program egzaminów oraz egzaminu dyplomowego ustalany jest każdorazowo na zebraniach Katedry i uwzględnia założenia przedmiotu oraz efekty uczenia się. Program dyplomowy nie może zawierać utworów wykonywanych na wcześniejszych egzaminach.

NAKLAD PRACY STUDENTA		Ilość godzin:	Punkty ECTS:
Godziny realizowane przy udziale nauczyciela akademickiego		180	56
Ilość godzin samodzielnej pracy studenta		1680	

Literatura podstawowa

Przekrojowy repertuar obejmujący utwory z kanonu literatury organowej różnych epok i stylów, dobrany indywidualnie w oparciu o zdolności, przygotowanie i predyspozycje studenta oraz bieżące potrzeby (udział w konkursach, projektach koncertowych itp.).

Literatura uzupełniająca

J. Erdman - Polska muzyka organowa epoki romantycznej
 Zeszyty naukowe - Akademia Muzyczna im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku
 P. Williams – The Organ Music of J. S. Bach
 L. Archbold, W. Peterson – French Organ Music from the Revolution to Franck and Widor
 R. Smith – Louis Vierne – organist of Notre Dame Cathedral
 R. Smith – Playing the Organ Works of César Franck
 O. Messiaen - Technique de mon langage musical
 N. Harnoncourt – Muzyka mową dźwięków
 K. Snyder – Dieterich Buxtehude
 C. Wolff – Johann Sebastian Bach – Muzyk i uczoney
 G. Cantagrel – Guide de la musique d’orgue
 O. Messiaen - Traité de Rythme, de Couleur et d’Ornithologie
 W. Apel – Geschichte der Orgel- und Klaviermusik bis 1700
 M. Haselböck - Franz Liszt und die Orgel
 B. Owen - The organ music of Johannes Brahms
 H. Busch - Zur Interpretation der Orgelmusik Max Regers

Biblioteki wirtualne i zasoby on-line

www.jstor.org
www.naxosmusiclibrary.com
www.rilm.org
www.oxfordmusiconline.com/grovemusic

